

I. DISPOSICIONES XERAIS

MINISTERIO DE INDUSTRIA, ENERGÍA E TURISMO

2489 *Real decreto 102/2014, do 21 de febreiro, para a xestión responsable e segura do combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos.*

As actividades relacionadas coa produción de enerxía eléctrica en reactores nucleares e a utilización de radioisótopos na medicina, industria, agricultura e investigación dan lugar a cantidades importantes de combustible nuclear gastado e residuos radioactivos. Estes materiais deben ser xestionados de modo que non se orixinen danos para as persoas nin para o ambiente, evitando ás xeracións futuras calquera carga indebida.

A Directiva 2011/70/Euratom do Consello, do 19 de xullo de 2011, pola que se establece un marco comunitario para a xestión responsable e segura do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, supón un novo paso na regulación comunitaria da seguranza nuclear despois da aprobación da Directiva 2009/71/Euratom do Consello, do 25 de xuño de 2009, pola que se establece un marco comunitario para a seguranza nuclear das instalacións nucleares, ao impor unha serie de obrigacións para o establecemento dun marco nacional de seguranza nuclear aplicado a esas instalacións.

No caso español, a Lei 25/1964, do 29 de abril, sobre enerxía nuclear, contén os requisitos e principios básicos aplicables á xestión dos residuos radioactivos e dispón que a xestión de residuos radioactivos e combustible nuclear gastado e o desmantelamento e clausura de instalacións nucleares constitúen un servizo público esencial que se reserva á titularidade do Estado, e encomenda á «Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, S. A.» (Enresa) a xestión dese servizo público.

Ben que o actual ordenamento xurídico nacional xa incorpora en gran medida o marco exixido pola referida Directiva 2011/70/Euratom, considerouse necesario elaborar un novo real decreto que teña en conta algúns preceptos que non están recollidos no citado ordenamento e que desenvolva a Lei 25/1964, do 29 de abril, canto á regulación da xestión do combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos. Actualizouse a regulación das actividades de Enresa e derrogouse polo presente instrumento o Real decreto 1349/2003, do 31 de outubro, sobre ordenación das actividades da Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, S.A. (Enresa), e o seu financiamento.

Así mesmo, co obxecto de completar o marco lexislativo, regulamentario e organizativo de acordo coa directiva, neste real decreto establécense algúns principios xerais que se respectarán na xestión de combustible nuclear gastado e residuos radioactivos, precísanse as responsabilidades asociadas á xestión e establécese a regulación e o contido do programa nacional español, denominado Plan xeral de residuos radioactivos, así como algúns aspectos relativos ao financiamento das actividades incluídas nel, a partir da habilitación da disposición adicional sexta da Lei 54/1997, do 27 de novembro, do sector eléctrico, declarada vixente pola Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, e que regula o denominado Fondo para o financiamento das actividades do Plan. En particular, o real decreto, de conformidade co previsto na Directiva, compatibiliza a atribución da responsabilidade principal ou primeira respecto destes materiais a quen os xera ou é titular da correspondente autorización, coa responsabilidade última que corresponde ao Estado e que se concreta, entre outros aspectos, na cualificación –xa explicitada na Lei 25/1964, do 29 de abril– da xestión como servizo público esencial reservado ao Estado.

Adicionalmente, incorpórase no Regulamento sobre instalacións nucleares e radioactivas, aprobado polo Real decreto 1836/1999, do 3 de decembro, unha nova autorización de desmantelamento e feche para as instalacións de almacenamento definitivo de combustible nuclear gastado e residuos radioactivos, e inclúese a obrigación

de achegar garantías proporcionadas que cubran os custos e continxencias que poidan derivar dos procesos de desmantelamento e clausura ou feche das instalacións nucleares.

Así mesmo, modifícase o citado regulamento a fin de aclarar que a declaración de cesamento de actividade supón unha autorización de explotación na cal se establecen as condicións a que se deben axustar as actividades que se realicen na instalación até dispor da autorización de desmantelamento, introducindo a posibilidade da súa renovación despois do cesamento, cando este obedecese a razóns alleas ás de seguranza nuclear ou protección radiolóxica.

Por outra parte, este real decreto incorpora certas modificacións no Real decreto 243/2009, do 27 de febreiro, polo que se regula a vixilancia e control de traslados de residuos radioactivos e combustible nuclear gastado entre Estados membros ou procedentes ou con destino ao exterior da Comunidade, co obxecto de clarificar a súa redacción.

Este real decreto recibiu o informe do Consello de Seguranza Nuclear e do Consello Asesor de Medio Ambiente, e na súa elaboración foron consultados os axentes económicos sectoriais e sociais interesados e as comunidades autónomas. Así mesmo, someteuse ao trámite de participación pública de acordo co disposto na Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de ambiente.

Este real decreto foi elaborado en virtude do artigo 94 da Lei 25/1964, do 29 de abril, que autoriza o Goberno «para establecer os regulamentos precisos para a súa aplicación e desenvolvemento».

Por outra parte, de acordo co establecido no artigo 33 do Tratado constitutivo da Comunidade Europea da Enerxía Atómica (Euratom), este real decreto, durante a súa tramitación como proxecto, foi comunicado á Comisión da Unión Europea.

Na súa virtude, por proposta do ministro de Industria, Enerxía e Turismo, coa aprobación previa do ministro de Facenda e Administracións Públicas, de acordo co Consello de Estado e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 21 de febreiro de 2014,

DISPONGO:

Artigo 1. *Obxecto e ámbito de aplicación.*

1. Constitúe o obxecto deste real decreto a regulación da xestión responsable e segura do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos cando procedan de actividades civís, en todas as súas etapas, desde a xeración até o almacenamento definitivo, co fin de evitar impor ás futuras xeracións cargas indebidas, así como a regulación dalgúns aspectos relativos ao financiamento destas actividades, dando así cumprimento ao marco comunitario.

2. Quedan excluídos do ámbito de aplicación deste real decreto:

- a) Os residuos das industrias extractivas que poidan ter contido radioactivo e estean incluídos dentro do ámbito de aplicación do Real decreto 975/2009, do 12 de xuño, sobre xestión dos residuos das industrias extractivas e de protección e rehabilitación do espazo afectado por actividades mineiras, cando non sexan considerados residuos radioactivos, e
- b) as evacuacións ao ambiente que fosen autorizadas.

Artigo 2. *Definicións.*

Para efectos deste real decreto entenderase por:

- a) «Almacenamento definitivo»: a disposición de residuos radioactivos ou combustible nuclear gastado nunha instalación sen intención de recuperalos.
- b) «Almacenamento temporal»: a disposición de residuos radioactivos ou combustible nuclear gastado nunha instalación con intención de recuperalos.

c) «Autorización»: toda habilitación concedida polas autoridades españolas para levar a cabo calquera actividade relacionada coa xestión do combustible nuclear gastado ou dos residuos radioactivos, ou que confira responsabilidade sobre a localización, o deseño, a construción, a posta en servizo, a explotación, o desmantelamento ou o feche dunha instalación de xestión do combustible nuclear gastado ou dunha instalación de xestión de residuos radioactivos.

d) «Feche»: a terminación de todas as operacións nalgún momento posterior á disposición do combustible nuclear gastado ou dos residuos radioactivos nunha instalación para o seu almacenamento definitivo; isto inclúe o traballo final de enxeñaría ou doutra índole que se requira para deixar a instalación en condicións seguras a longo prazo.

e) «Combustible nuclear gastado»: o combustible nuclear irradiado no núcleo dun reactor e extraído permanentemente deste. O combustible nuclear gastado pode ou ben considerarse un recurso utilizable que pode reprocesarse ou ben destinarse ao almacenamento definitivo se se considera residuo radioactivo.

f) «Xestión de residuos radioactivos»: todas as actividades que se relacionan coa manipulación, tratamento previo, tratamento, acondicionamento, almacenamento temporal ou almacenamento definitivo de residuos radioactivos, excluído o transporte fóra do local da instalación.

g) «Xestión do combustible nuclear gastado»: todas as actividades que se relacionan coa manipulación, almacenamento temporal, reprocesamento ou almacenamento definitivo de combustible nuclear gastado, excluído o transporte fóra do local da instalación.

h) «Instalación de almacenamento definitivo»: toda instalación cuxa finalidade primordial sexa o almacenamento definitivo de residuos radioactivos.

i) «Instalación de xestión de combustible nuclear gastado»: toda instalación cuxa finalidade primordial sexa a xestión de combustible nuclear gastado.

j) «Instalación de xestión de residuos radioactivos»: toda instalación cuxa finalidade primordial sexa a xestión de residuos radioactivos.

k) «Reprocesamento»: todo proceso ou operación que teña por finalidade extraer materiais fisionables e fértiles do combustible nuclear gastado para o seu uso ulterior.

l) «Residuos radioactivos»: de conformidade co establecido no número 9 do artigo 2 da Lei 25/1964, do 29 de abril, sobre enerxía nuclear, calquera material ou produto de refugallo, para o cal non está previsto ningún uso, que contén ou está contaminado con radionúclidos en concentracións ou niveis de actividade superiores aos establecidos polo Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo, logo de informe do Consello de Seguranza Nuclear.

m) «Titular da autorización»: unha persoa física ou xurídica que sexa responsable na súa totalidade dunha actividade ou unha instalación relacionada coa xestión de combustible nuclear gastado ou de residuos radioactivos segundo o especificado nunha autorización.

Artigo 3. *Principios xerais*

No ámbito de aplicación deste real decreto respectaranse os principios xerais establecidos na Lei 25/1964, do 29 de abril, así como os seguintes principios:

a) A xeración de residuos radioactivos reducirase ao mínimo razoablemente posible, tanto en actividade como en volume, mediante a aplicación de medidas adecuadas de deseño e prácticas de explotación e clausura adecuadas, incluídas a reciclaxe e a reutilización dos materiais.

b) Terase en conta a interdependencia entre todas as etapas da xeración e a xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos.

c) Xestionaranse con seguranza o combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos, mesmo a longo prazo, con sistemas de seguranza pasiva, entendendo por esta a seguranza baseada nun deseño intrinsecamente seguro con compoñentes cuxa funcionalidade se asegura por principios físicos non dependentes de enerxía externa.

d) O custo da xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos será soportado polos que xeraron estes materiais, coas excepcións previstas na disposición adicional sexta da Lei 54/1997, do 27 de novembro, do sector eléctrico, declarada vixente pola Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.

e) A aplicación das medidas destinadas á xestión segura do combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos responderá a un proceso de aproximación graduada, de maneira que o nivel de análise, de documentación e de actuacións sexa proporcional á magnitude dos riscos implicados, á importancia relativa para a seguranza, ao obxecto e ás características da instalación ou actividade e a calquera outro factor que se considere relevante.

f) Aplicarase un proceso decisorio baseado en probas empíricas e documentado en todas as etapas da xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos.

Artigo 4. *Responsabilidade sobre o combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos.*

1. A responsabilidade principal respecto do combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos será dos que os xeraron ou, se for o caso, do titular da autorización a quen se encomendase esa responsabilidade, nas circunstancias previstas pola Lei 25/1964, do 29 de abril, e o Real decreto 1836/1999, do 3 de decembro, polo que se aproba o Regulamento sobre instalacións nucleares e radioactivas.

2. Os xeradores dos materiais ou os titulares das autorizacións a que se refire o parágrafo anterior instaurarán e aplicarán sistemas integrados de xestión, incluída a garantía de calidade, que outorguen a debida prioridade á seguranza na xestión global do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, e poidan ser obxecto de verificación periódica.

3. A xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, así como o desmantelamento e clausura das instalacións nucleares, constitúen un servizo público esencial que se reserva á titularidade do Estado, sen prexuízo das responsabilidades que correspondan aos xeradores destes materiais ou aos titulares das autorizacións aos cales se encomendase esa responsabilidade, de acordo cos números anteriores.

4. O Estado asumirá a titularidade do combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos unha vez que se procedese ao seu almacenamento definitivo. Así mesmo, asumirá a vixilancia das instalacións de almacenamento definitivo con posterioridade ao seu feche.

Artigo 5. *Plan xeral de residuos radioactivos.*

1. De acordo co establecido no número 2 do artigo 38 bis da Lei 25/1964, do 29 de abril, o Goberno establecerá a política e o programa nacional sobre xestión dos residuos radioactivos, incluído o combustible nuclear gastado, e o desmantelamento e clausura das instalacións nucleares, mediante a aprobación do Plan xeral de residuos radioactivos. Este plan será aprobado polo Goberno, por proposta do ministro de Industria, Enerxía e Turismo, logo de informe do Consello de Seguranza Nuclear e oídas as comunidades autónomas en materia de ordenación do territorio e ambiente. Do plan aprobado darase conta posteriormente ás Cortes Xerais.

2. No Plan recolleranse as estratexias, actuacións necesarias e solucións técnicas que se desenvolverán en España no curto, medio e longo prazo, encamiñadas á xestión responsable e segura do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, ao desmantelamento e clausura de instalacións nucleares e ao resto de actividades relacionadas coas anteriores, incluíndo as previsións económicas e financeiras e as medidas e instrumentos necesarios para levalas a cabo.

3. O Plan revisarase periodicamente, tendo en conta os progresos científicos e técnicos, a experiencia adquirida e as recomendacións, ensinanzas e boas prácticas que deriven dos procesos de revisión *inter pares*.

4. Así mesmo, na elaboración do plan fomentárase a participación pública, nos termos previstos na Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de ambiente, e na Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental.

Artigo 6. *Contido do Plan xeral de residuos radioactivos.*

O Plan xeral de residuos radioactivos incluirá:

a) Os obxectivos xerais da política de xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, incluída a política de desmantelamento e clausura de instalacións nucleares.

b) As etapas significativas e os calendarios para o seu cumprimento en vista dos obxectivos xerais.

c) Un inventario de todo o combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, así como as estimacións de cantidades futuras, incluídas as procedentes de clausuras. Neste inventario indicárase claramente a localización e a cantidade de combustible nuclear gastado e residuos radioactivos, de acordo cunha clasificación que teña en conta a xestión final prevista para eles.

d) Os conceptos ou plans e solucións técnicas para a xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos desde a xeración até o almacenamento definitivo, incluído o seu transporte, así como o desmantelamento e clausura de instalacións nucleares.

e) Os conceptos ou plans para o período posterior á fase de explotación dunha instalación de almacenamento definitivo, indicando o período de tempo durante o cal se manteñan os controis pertinentes, xunto cos medios que se deben empregar para preservar os coñecementos sobre esa instalación a longo prazo.

f) As actividades de investigación, desenvolvemento e demostración que se necesitan con obxecto de aplicar solucións para a xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, así como para levar a cabo o desmantelamento e a clausura de instalacións nucleares.

g) As responsabilidades respecto da execución do Plan xeral de residuos radioactivos e os principais indicadores de resultados, para controlar os avances da execución.

h) Unha avaliación dos custos do Plan xeral de residuos radioactivos e a base e as hipóteses en que se fundamente esta avaliación, que debe incluír un perfil ao longo do tempo.

i) O réxime de financiamento aplicable.

j) Os criterios de transparencia e participación pública respecto á xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, de forma que se facilite aos traballadores e á poboación a información necesaria sobre a xestión.

k) Se é o caso, os acordos celebrados con Estados membros ou terceiros países sobre xestión do combustible nuclear gastado ou dos residuos radioactivos, incluída a utilización de instalacións de almacenamento definitivo.

Artigo 7. *Financiamento das actividades do Plan xeral de residuos radioactivos.*

1. O financiamento das actividades do Plan xeral de residuos radioactivos levarase a cabo a través do Fondo para o financiamento de actividades do Plan xeral de residuos radioactivos constituído para tal efecto, regulado pola disposición adicional sexta da Lei 54/1997, do 27 de novembro, declarada vixente pola Lei 24/2013, do 26 de decembro.

2. A xestión financeira do Fondo rexeráse polos principios de seguranza, rendibilidade e liquidez, e poderá materializarse en:

a) Valores mobiliarios de renda fixa ou variable con cotización en bolsa nun mercado organizado recoñecido oficialmente e de funcionamento regular aberto ao público ou, ao

menos, a entidades financeiras, débeda do Estado, títulos do mercado hipotecario e outros activos e instrumentos financeiros.

b) Instrumentos derivados para a estruturación, transformación ou para a cobertura de operacións de investimento da carteira de investimentos financeiros.

c) Depósitos en entidades financeiras, créditos e préstamos que deberán formalizarse en documento público ou mediante póliza intervida por fedatario público.

d) Bens inmoables.

e) Valores estranxeiros admitidos a cotización en bolsas estranxeiras ou en mercados organizados.

f) Calquera outro activo ou instrumento de investimento que, cumprindo os principios que rexen a xestión financeira do Fondo, considere adecuado o comité de seguimento e control a que se refire o artigo 8.

3. A retribución da actividade xestora do Plan xeral de residuos radioactivos, que se fixará anualmente, consistirá nunha remuneración do capital da empresa que o realiza, equivalente á rendibilidade media dos activos financeiros integrados no Fondo.

4. Para efectos do disposto no número 8.dous do artigo 4 da Lei 19/1991, do 6 de xuño, do imposto sobre o patrimonio, cando os investimentos de xestión do Fondo se materialicen en activos financeiros, consideraranse posuídos por Enresa para dar cumprimento a obrigacións legais e regulamentarias.

Artigo 8. Comité de seguimento e control do Fondo para o financiamento de actividades do Plan xeral de residuos radioactivos.

1. A supervisión, control e cualificación dos investimentos transitorios relativos á xestión financeira do Fondo corresponden ao Comité de Seguimento e Control, adscrito ao Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo a través da Secretaría de Estado de Enerxía, que, baixo a presidencia do seu titular, está composto polo interventor xeral da Administración do Estado, o subsecretario de Economía e Competitividade, o secretario xeral do Tesouro e Política Financeira e o director xeral de Política Enerxética e Minas, e actuará como secretario o subdirector xeral de Enerxía Nuclear.

2. As funcións do Comité de Seguimento e Control son:

a) Desenvolver os criterios sobre a composición dos activos do Fondo.

b) Realizar o seguimento dos investimentos financeiros, comprobando a aplicación dos principios establecidos no número 2 do artigo 7.

c) Formular informes con periodicidade semestral, comprensivos da situación do Fondo e dos investimentos correspondentes á súa xestión financeira, así como da cualificación que mereza a xuízo do Comité, expondo as observacións que considere adecuadas. O dito informe entregarase aos ministros de Industria, Enerxía e Turismo, de Economía e Competitividade e de Facenda e Administracións Públicas.

3. Sen prexuízo do establecido neste real decreto, o funcionamento do Comité axustarase ao previsto no capítulo II do título II da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

Artigo 9. Obxecto e funcións da Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, S.A. (Enresa).

1. De acordo co establecido no número 1 do artigo 38 bis da Lei 25/1964, do 29 de abril, encoméndase á Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, S.A. (Enresa) a xestión dos residuos radioactivos e do combustible nuclear gastado e o desmantelamento e clausura das instalacións nucleares.

2. Enresa terá a consideración de titular das súas instalacións para a xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos para os efectos previstos na lexislación aplicable ás instalacións nucleares e radioactivas. Así mesmo, Enresa actuará

como titular daquelas outras actividades que desenvolva para as cales se determine tal condición.

3. Enresa desempeñará, para o cumprimento dos seus fins, as seguintes funcións:

a) Tratar e acondicionar o combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos, sen prexuízo das responsabilidades que correspondan aos xeradores destes materiais ou aos titulares das autorizacións aos cales se encomendase esa responsabilidade.

b) Buscar locais para as instalacións, deseñar, construír e operar instalacións para o almacenamento temporal e definitivo do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos.

c) Establecer sistemas que garantan a xestión segura do combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos nas súas instalacións para almacenamento temporal e definitivo.

d) Establecer sistemas para a recolla, transferencia e transporte do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos.

e) Elaborar e xestionar o Inventario Nacional de Combustible Nuclear Gastado e Residuos Radioactivos. Neste inventario seguirán incluídos o combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos almacenados con carácter definitivo, despois do feche da instalación en que estean depositados.

f) Adoptar medidas de seguranza no transporte de combustible nuclear gastado e residuos radioactivos, de acordo co previsto na regulamentación específica en materia de transporte de mercadorías perigosas e co que determinen as autoridades e organismos competentes.

g) Xestionar as operacións relativas ao desmantelamento e clausura de instalacións nucleares e, se for o caso, radioactivas.

h) Actuar, en caso de emerxencias nucleares ou radiolóxicas, na forma e circunstancias que requiran os organismos e autoridades competentes.

i) Establecer plans de formación e plans de investigación e desenvolvemento no marco do Plan estatal de investigación científica e técnica e de innovación, que cubran as necesidades do Plan xeral de residuos radioactivos e permitan adquirir, manter e seguir desenvolvendo os coñecementos e destrezas necesarios.

j) Efectuar os estudos técnicos e económico-financeiros necesarios que teñan en conta os custos diferidos derivados das súas funcións para establecer as necesidades económicas correspondentes.

k) Xestionar o Fondo para o financiamento das actividades do Plan xeral de residuos radioactivos.

l) Calquera outra actividade necesaria para o desempeño das anteriores funcións.

4. Para os efectos do establecido no número 1 do artigo 5, Enresa presentará, cada catro anos ou cando o requira o Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo, unha revisión do Plan xeral de residuos radioactivos.

Artigo 10. *Control de actuacións e plans de Enresa.*

De acordo co establecido no número 2 do artigo 38 bis da Lei 25/1964, do 29 de abril, e para os efectos da verificación do cumprimento do Plan xeral de residuos radioactivos, Enresa elaborará e enviará ao Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo, a quen corresponde a dirección estratéxica e o seguimento e control das actuacións e plans de Enresa, tanto técnicos como económicos, a través da Secretaría de Estado de Enerxía, os seguintes documentos:

a) Durante o primeiro semestre de cada ano:

1.º Unha memoria que inclúa os aspectos técnicos e económicos relativos ás actividades do exercicio anterior e o grao de cumprimento do orzamento correspondente.

2.º Un estudo económico-financieiro actualizado do custo das actividades contidas no Plan xeral de residuos radioactivos, así como a adecuación ao dito custo dos mecanismos financeiros vixentes.

b) Antes do 30 de novembro de cada ano, unha xustificación técnico-económica do orzamento anual correspondente ao exercicio seguinte e a súa proxección para os catro anos seguintes, de acordo co establecido no estudo económico-financieiro actualizado do custo das actividades contidas no Plan xeral de residuos radioactivos. No caso de que, excepcionalmente, sexa necesario afrontar custos non previstos no mencionado estudo económico-financieiro, deberá remitir previamente a xustificación correspondente.

c) Durante o mes seguinte a cada trimestre natural, un informe de seguimento orzamentario correspondente a ese trimestre.

Artigo 11. *Especificacións técnico-administrativas de aceptación.*

1. Os titulares de instalacións nucleares e radioactivas estarán obrigados a subscribir as especificacións técnico-administrativas de aceptación do seu combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, con vista á súa recolla e xestión posterior por Enresa.

2. Esta mesma obrigaón estenderase aos titulares de instalacións ou actividades non suxeitas ao réxime de autorizacións da lexislación nuclear nas cales eventualmente se poidan producir residuos radioactivos.

3. Nas ditas especificacións establecerase o seu período de vixencia, que se estenderá até o final da vida das instalacións, incluíndo o desmantelamento e clausura, ou feche, das instalacións nucleares e, se for o caso, das instalacións radioactivas.

4. As especificacións deberán ter sido aprobadas polo Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo, co informe previo do Consello de Seguranza Nuclear.

Artigo 12. *Control da seguranza da xestión do combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos.*

1. De conformidade co establecido no artigo 2 da Lei 15/1980, do 22 de abril, de creación do Consello de Seguranza Nuclear, corresponde ao Consello de Seguranza Nuclear levar a cabo o control da seguranza da xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos e, en particular, a realización dos estudos, avaliacións e inspeccións dos plans, programas e proxectos necesarios para todas as fases da xestión.

2. Para os efectos sinalados no número anterior, durante o primeiro trimestre de cada ano, Enresa remitirá ao Consello de Seguranza Nuclear a información sobre as actividades desenvolvidas no ano anterior e as previsións para o ano en curso en relación co establecido no Plan xeral de residuos radioactivos. Así mesmo, de acordo co principio xeral da alínea b) do artigo 3, incluírase a información sobre as interdependencias, acordos e interfaces de competencias cos titulares doutras instalacións de xestión de combustible nuclear gastado e residuos radioactivos durante o período de información referido.

3. O proceso de concesión de autorizacións para as instalacións de xestión de combustible nuclear gastado e de residuos radioactivos require a demostración ou estudo de seguranza para as distintas fases do ciclo de vida da instalación, conforme o establecido no Regulamento sobre instalacións nucleares e radioactivas. A demostración de seguranza gardará proporción coa complexidade das operacións e a magnitude dos riscos asociados da instalación ou actividade, de conformidade coas instrucións, circulares e guías de carácter técnico en relación coa seguranza nuclear e a protección radiolóxica, emitidas polo Consello de Seguranza Nuclear.

Artigo 13. *Almacenamento definitivo de residuos radioactivos fóra de España.*

1. Os residuos radioactivos xerados en España serán almacenados definitivamente no país, salvo no caso de que, no momento do seu traslado, tivese entrado en vigor entre

o Estado español e outro Estado Membro ou terceiro país un acordo que teña en conta os criterios establecidos pola Comisión de conformidade co número 2 do artigo 16 da Directiva 2006/117/Euratom, e cuxo obxecto sexa a utilización dunha instalación de almacenamento definitivo nun deles.

2. Para os efectos do número anterior, antes do traslado definitivo de residuos radioactivos a un país que non sexa Estado membro da Unión Europea, a persoa física ou xurídica responsable deles notificará este feito á Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, co obxecto de que informe a Comisión Europea do contido dese acordo e adopte as medidas razoables para asegurarse de que:

a) O país de destino teña vixente un acordo coa Comunidade Europea da Enerxía Atómica que cubra a xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos ou sexa parte na Convención conxunta sobre seguranza na xestión do combustible nuclear gastado e sobre seguranza na xestión de residuos radioactivos.

b) O país de destino dispoña de programas de xestión e almacenamento definitivo de residuos radioactivos cuxos obxectivos representen un elevado nivel de seguranza e sexan equivalentes aos establecidos pola Directiva 2011/70/Euratom do Consello, do 19 de xullo de 2011, pola que se establece un marco comunitario para a xestión responsable e segura do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos.

c) A instalación de almacenamento definitivo do país de destino fose autorizada para recibir o traslado de residuos radioactivos, estea en funcionamento antes do traslado e se xestione de conformidade cos requisitos establecidos no programa de xestión e almacenamento definitivo de residuos radioactivos do dito país de destino.

3. Este artigo non se aplicará á repatriación de fontes seladas en desuso que se remitan a un fornecedor ou fabricante e ao traslado do combustible nuclear gastado de reactores de investigación a un país que forneza ou manufacture combustibles de reactores de investigación, tendo en conta os acordos internacionais aplicables.

Artigo 14. *Notificacións e informes á Comisión Europea.*

1. O Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo remitirá á Comisión Europea o Plan xeral de residuos radioactivos e as súas revisións posteriores.

2. O Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo presentará un informe á Comisión Europea sobre a aplicación da Directiva 2011/70/Euratom do Consello, do 19 de xullo de 2011, antes do 25 de agosto de 2015 e, a seguir, cada 3 anos.

Artigo 15. *Autoavaliacións periódicas.*

1. O Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo e o Consello de Seguranza Nuclear organizarán periodicamente, e como mínimo cada dez anos, a realización de autoavaliacións do seu marco lexislativo, regulamentario e organizativo para a xestión do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos, das autoridades reguladoras competentes e do Plan xeral de residuos radioactivos, xunto coa súa aplicación, e convidarán a unha revisión internacional *inter pares* deles.

2. O Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo comunicará á Comisión Europea e aos restantes Estados membros da Unión Europea o resultado da citada revisión, que se fará público.

Disposición adicional única. *Outros residuos radioactivos.*

Por acordo do Consello de Ministros, por proposta dos ministerios de Industria, Enerxía e Turismo, e de Economía e Competitividade, e logo de informe do Consello de Seguranza Nuclear, poderanse establecer medidas de vixilancia e control por parte de Enresa en relación con aqueles residuos radioactivos que se poidan producir como consecuencia de situacións excepcionais, que teñan a súa orixe en instalacións,

equipamentos, empresas ou actividades non suxeitas ao réxime de autorizacións da lexislación nuclear.

Disposición transitoria única. *Contratos tipo aprobados con anterioridade á entrada en vigor deste real decreto.*

Para os efectos do disposto no artigo 11, os contratos tipo aprobados con anterioridade á entrada en vigor deste real decreto terán a consideración de especificacións técnico-administrativas de aceptación.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa.*

Queda derogado o Real decreto 1349/2003, do 31 de outubro, sobre ordenación das actividades da Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, S.A. (Enresa), e o seu financiamento, así como todas as normas de igual ou inferior rango no que contradigan ou se opoñan ao disposto neste real decreto.

Disposición derradeira primeira. *Modificación do Regulamento sobre instalacións nucleares e radioactivas, aprobado polo Real decreto 1836/1999, do 3 de decembro.*

O Regulamento sobre instalacións nucleares e radioactivas, aprobado polo Real decreto 1836/1999, do 3 de decembro, modifícase como segue:

Un. O número 2 do artigo 5 queda redactado nos seguintes termos:

«2. Nos casos de renovación de autorizacións de instalacións nucleares, o informe do Consello de Seguranza Nuclear deberá ser remitido ao Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo, ao menos, un mes antes da data de caducidade da autorización vixente. Este prazo non será de aplicación no suposto de renovación da autorización de explotación despois do cesamento previsto no número 1 do artigo 28.»

Dous. A alínea 1.c) do artigo 12 queda redactada da maneira seguinte:

«c) Autorización de explotación: faculta o titular para cargar o combustible nuclear ou para introducir substancias nucleares na instalación, para realizar o programa de probas nucleares e para operar a instalación dentro das condicións establecidas na autorización. Concederase en primeiro lugar con carácter provisorio até a finalización satisfactoria das probas nucleares.

Así mesmo, e sen prexuízo da súa eventual renovación conforme o disposto no número 1 do artigo 28, esta autorización faculta o titular, unha vez cesada a actividade para que foi concibida a instalación e nos termos que estableza a declaración de cesamento de actividade, para realizar as operacións que lle impoña a Administración previas á obtención da autorización de desmantelamento ou á obtención da autorización de desmantelamento e feche no caso das instalacións de almacenamento definitivo de combustible nuclear gastado ou de residuos radioactivos.»

Tres. Engádese unha nova alínea g) ao número 1 do artigo 12 e renuméranse as alíneas seguintes do citado número, que quedan redactadas do seguinte modo:

«g) Autorización de desmantelamento e feche: nas instalacións para o almacenamento definitivo de combustible nuclear gastado e de residuos radioactivos, faculta o titular para iniciar os traballos finais de enxeñaría e doutra índole que se requiran para garantir a seguranza a longo prazo do sistema de almacenamento, así como as actividades de desmantelamento das instalacións auxiliares que así se determinen, permitindo, en último termo, a delimitación das áreas que deban ser, en cada caso, obxecto do control e da vixilancia radiolóxica,

ou doutro tipo, durante un período de tempo determinado, e a liberación do control das restantes áreas do local da instalación. O proceso de desmantelamento e feche terminará nunha declaración de feche emitida polo Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo, logo de informe do Consello de Seguranza Nuclear.

Regularanse mediante instrución do Consello de Seguranza Nuclear os aspectos de seguranza nuclear e protección radiolóxica durante o desmantelamento e feche da instalación e durante a etapa de control e vixilancia posterior ao feche, incluíndo o alcance e o contido da demostración ou o estudo da seguranza en cada etapa.

Adicionalmente, deberá ser autorizado:

h) O almacenamento temporal de substancias nucleares nunha instalación en fase de construción que non dispoña de autorización de explotación.

i) O cambio de titularidade das instalacións nucleares. O novo titular deberá acreditar capacidade legal, técnica e económico-financeira suficiente para a realización das actividades obxecto da autorización.

As autorizacións previstas nos números anteriores concederanse logo de informe do Consello de Seguranza Nuclear segundo o previsto neste regulamento.»

Catro. Os números 2, 3 e 4 do artigo 12 quedan redactados como segue:

«2. As instalacións nucleares a que se refiren as alíneas b) e d) do artigo 11 deste regulamento, excepto as instalacións de almacenamento definitivo de combustible nuclear gastado e residuos radioactivos, poderán solicitar simultaneamente a autorización previa e a de construción.

3. Con carácter previo á concesión das autorizacións recollidas no número 1 deste artigo, excepto as referidas nas alíneas e) e h) dese número, darase traslado da documentación correspondente á comunidade autónoma, polo prazo dun mes, para alegacións, de acordo co disposto no artigo 4.2 deste regulamento.

4. Corresponde ao ministro de Industria, Enerxía e Turismo a concesión das autorizacións recollidas no número 1 deste artigo, excepto as referidas nas alíneas d), e) e h), que corresponden ao director xeral de Política Enerxética e Minas.»

Cinco. A alínea j) do artigo 20 queda redactada nos seguintes termos:

«j) Previsións de desmantelamento e clausura ou feche. Describirá, entre outras, as relativas á xestión final dos residuos radioactivos que se xeren e o estudo do custo e as previsións económicas e financeiras para garantir os ditos desmantelamento e clausura ou feche. Para estes efectos, o solicitante deberá achegar garantías proporcionadas que cubran os custos e continxencias que poidan derivar dos procesos de desmantelamento e clausura ou feche da instalación, mesmo en caso de insolvencia, cesamento de actividade ou calquera outra continxencia, especificando as contías das ditas garantías e a forma en que se farán efectivas, con excepción daquelas instalacións para as cales o financiamento do desmantelamento e clausura ou feche estea previsto pola disposición adicional sexta da Lei 54/1997, do 27 de novembro, do sector eléctrico, declarada vixente pola Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico.»

Seis. Engádese un novo parágrafo ao final do artigo 20, co seguinte teor:

«A garantía exixida na alínea j) do presente artigo deberá ser constituída previamente á concesión da autorización de explotación. A Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, logo de informe do Consello de Seguranza Nuclear, poderá autorizar a actualización desa garantía en caso de se produciren circunstancias ou modificacións na instalación que poidan ter un impacto significativo no seu desmantelamento e clausura ou feche, ou de acordo cos traballos xa realizados en relación con estas actividades. Esta garantía será

independente de calquera outra garantía exixida pola lexislación en materia ambiental ou mineira.»

Sete. O número 1 do artigo 28 queda redactado nos seguintes termos:

«1. O titular dunha autorización de explotación comunicará ao Ministerio de Industria, Enerxía e Turismo, ao menos cun ano de anticipación á data prevista, a súa intención de cesar na actividade para que foi concibida a instalación. Tanto neste suposto como cando o cesamento da actividade se deba a algunha outra circunstancia, o ministro de Industria, Enerxía e Turismo, logo do informe do Consello de Seguranza Nuclear, declarará o cesamento da dita actividade, establecendo na autorización de explotación as condicións a que se deban axustar as actividades que se realizarán na instalación a partir dese momento e o prazo en que se deberá solicitar a autorización de desmantelamento, ou de desmantelamento e feche.

O dito cesamento de actividade terá, desde a propia data en que produza efectos a súa declaración, carácter definitivo cando estivese motivado por razóns de seguranza nuclear ou de protección radiolóxica. Cando o cesamento de actividade se producise por outras razóns, o titular poderá solicitar a renovación da autorización de explotación dentro do prazo dun ano contado a partir da data en que produza efectos a declaración de cesamento. O procedemento que se seguirá neste caso será o establecido para solicitar unha renovación da autorización de explotación, xuntando a actualización dos correspondentes documentos, ao que se engadirá a documentación ou requisitos adicionais que se determinen en cada caso, tendo en conta a situación concreta da instalación, os avances científicos e tecnolóxicos, a normativa aplicable e a experiencia operativa propia e allea acumulada durante o período de explotación da instalación, así como outros aspectos relevantes para a seguranza. Transcorrido o citado prazo dun ano sen que tivese lugar a solicitude, a declaración de cesamento adquirirá, igualmente, carácter definitivo.»

Oito. O número 1 do artigo 36 queda redactado do modo seguinte:

«1. As instalacións radioactivas do ciclo do combustible nuclear requirirán as seguintes autorizacións: autorización previa, autorización de construción, autorización de explotación, autorización de desmantelamento e declaración de clausura ou autorización de desmantelamento e feche e declaración de feche e, se for o caso, autorización de modificación e de cambio de titularidade.»

Nove. O artigo 37 queda redactado da seguinte maneira:

«Para a solicitude, trámite e concesión de autorizacións previa, de construción, explotación, modificación, cambio de titularidade, desmantelamento, desmantelamento e feche, da declaración de clausura e da declaración de feche das instalacións radioactivas de primeira categoría do ciclo de combustible nuclear, observarase o disposto no título II do presente regulamento, no cal se regulan as autorizacións das instalacións nucleares, coa adaptación dos documentos que corresponda ás especiais características destas instalacións.»

Dez. Engádese unha nova disposición transitoria sexta, que terá a seguinte redacción:

«Disposición transitoria sexta. *Instalacións nucleares en que se ditou a declaración de cesamento definitivo da explotación.*

Todas aquelas instalacións que, á entrada en vigor do Real decreto 102/2014, do 21 de febreiro, para a xestión responsable e segura do combustible nuclear gastado e os residuos radioactivos, obtiveron a declaración de cesamento definitivo

da explotación por razóns distintas ás de seguranza nuclear ou protección radiolóxica, poderán solicitar, mediante o procedemento establecido, a renovación da autorización de explotación, nos termos previstos na nova redacción dada ao número 1 do artigo 28 deste regulamento, e sempre que non tivese chegado a transcorrer o prazo dun ano desde a obtención da declaración de cesamento.»

Disposición derradeira segunda. *Modificación do Real decreto 243/2009, do 27 de febreiro, polo que se regula a vixilancia e control de traslados de residuos radioactivos e combustible nuclear gastado entre Estados membros ou procedentes ou con destino ao exterior da Comunidade.*

O Real decreto 243/2009, do 27 de febreiro, polo que se regula a vixilancia e control de traslados de residuos radioactivos e combustible nuclear gastado entre Estados membros ou procedentes ou con destino ao exterior da Comunidade, modifícase como segue:

Un. O artigo 9 queda redactado nos seguintes termos:

«Todo posuidor de residuos radioactivos ou de combustible gastado que prevexa efectuar un traslado intracomunitario desde España dese material, ou organizar o dito traslado, requirirá a autorización da Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas, logo de informe favorable do Consello de Seguranza Nuclear. Para estes efectos, o solicitante cubrirá, segundo corresponda, a sección A-1 ou B-1 do documento uniforme a que se refire o artigo 5 e remitirá a solicitude á citada dirección xeral.

Con posterioridade, antes de se efectuar o traslado, o titular da autorización cubrirá a sección A-5 ou B-5 do documento uniforme. Este documento deberá acompañar o traslado xunto cos documentos das seccións A-1 e A-4a ou B-1 e B-4a e, finalmente, xuntarse á sección A-6 ou B-6 do documento uniforme.»

Dous. A alínea a) do artigo 16 queda redactada da seguinte maneira:

«a) O destinatario deberá presentar ante a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas unha solicitude de autorización, para o que fará uso, segundo corresponda, da sección A-1 ou B-1 do documento uniforme. A solicitude poderá ser para máis dun traslado, sempre que se cumpran as condicións establecidas no artigo 10.

Con posterioridade, antes de se efectuar o traslado, o titular da autorización cubrirá a sección A-5 ou B-5 do documento uniforme. Este documento deberá acompañar o traslado xunto cos documentos das seccións A-1 e A-4a ou B-1 e B-4a, e finalmente xuntarse á sección A-6 ou B-6 do documento uniforme.»

Tres. A alínea a) do número 1 do artigo 17 queda redactada do seguinte modo:

«a) A persoa física ou xurídica responsable de xestionar o traslado en España deberá presentar ante a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas unha solicitude de autorización, para o que fará uso, segundo corresponda, da sección A-1 ou B-1 do documento uniforme.

Con posterioridade, antes de se efectuar o traslado, o titular da autorización cubrirá a sección A-5 ou B-5 do documento uniforme. Este documento deberá acompañar o traslado xunto cos documentos das seccións A-1 e A-4a ou B-1 e B-4a e, finalmente, xuntarse á sección A-6 ou B-6 do documento uniforme.»

Catro. A alínea a) do artigo 18 queda redactada como segue:

«a) O posuidor deberá presentar ante a Dirección Xeral de Política Enerxética e Minas unha solicitude de autorización, para o que fará uso, segundo corresponda, da sección A-1 ou B-1 do documento uniforme.

Con posterioridade, antes de se efectuar o traslado, o titular da autorización cubrirá a sección A-5 ou B-5 do documento uniforme. Este documento deberá acompañar o traslado xunto cos documentos das seccións A-1 e A-4a ou B-1 e B-4a e, finalmente, xuntarase á sección A-6 ou B-6 do documento uniforme.»

Cinco. A alínea c) do número 33 das «Notas explicativas de cada punto das seccións A-1 a A-6 e B-1 a B-6 do documento uniforme» contido no anexo do Real decreto 243/2009, do 27 de febreiro, referente ao documento uniforme para a vixilancia e o control dos traslados de residuos radioactivos e combustible gastado, queda redactada nos seguintes termos:

«c) Se a autorización se refire a varios traslados dos tipos MM ou IM, o destinatario deberá cubrir a sección 6 despois de cada traslado (despois de procurar para tal efecto varias copias da sección 6 sen utilizar) e remitir esta sección directamente á autoridade competente do Estado membro de destino. O destinatario deberá xuntar a sección 5 correspondente ao mesmo traslado.»

Disposición derradeira terceira. *Título competencial.*

Este real decreto dítase ao abeiro do disposto nos artigos 149.1.13.^a e 25.ª da Constitución, que atribúen ao Estado a competencia sobre bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica e bases do réxime mineiro e enerxético, respectivamente.

Disposición derradeira cuarta. *Incorporación de dereito da Unión Europea.*

Mediante este real decreto incorpórase ao dereito español a Directiva 2011/70/Euratom do Consello, do 19 de xullo de 2011, pola que se establece un marco comunitario para a xestión responsable e segura do combustible nuclear gastado e dos residuos radioactivos.

Disposición derradeira quinta. *Habilitación de desenvolvemento.*

O ministro de Industria, Enerxía e Turismo, no ámbito das súas competencias, poderá ditar as disposicións oportunas para o desenvolvemento e aplicación deste real decreto.

Disposición derradeira sexta. *Entrada en vigor.*

Este real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid o 21 de febreiro de 2014.

JUAN CARLOS R.

O ministro de Industria, Enerxía e Turismo,
JOSÉ MANUEL SORIA LÓPEZ